

De droom van Marie Muller-Lulofs

**Maarten van der Linde
Lector Geschiedenis van Sociaal Werk**

Marie wie?

**Initiatiefnemer en pionier
in 1899**

van de *algemene*

**School voor Maatschappelijk Werk
te Amsterdam –**

basismodel van ons HSAO

Marie Muller-Lulofs 1854-1954

Tijdsomstandigheden

- **Verstedelijking, industrialisatie**
- **Kritiek op liefdadigheid**
- **Wetenschappelijke filantropie**
- **Vrouwenbeweging**
- **Sociaal liberalisme**
- **Eigen verantwoordelijkheid**
- **Begin van overheidsingrijpen**

Vrijwilligerswerk

- Medewerker gaarkeuken
- Medew. thuisverpleging
- Medew. kinderbibliotheek
- Armenbezoekster

Organiseren

- **Utrechtse Vereniging tot Verbetering Armenzorg**
- **Mij. Volkshuisvesting**
- **Werkloozen Bureau**
- **Hulpbank tegen woeker**
- **Cursussen voor armbezoekers-in-opleiding**

Ontwikkelen

- **Kennis en kunde**
- **Onderbouwde methodiek**
- **De vraag achter de vraag**
- **Onderzoek**
- **Oorzaken**
- **Sociale diagnose**
- **Hulpbronnen aanboren**

Schrijven

VAN MENSCH TOT MENSCH

DOOR

M. G. MULLER—LULOFS

„Ontdoe u van uw schoenzolen,
want de plaats waar ge staat 'is
heilige grond.”

UITGAVE VAN DE NEDERLANDSCHE
VEREENIGING VOOR ARMENZORG EN
WELDADIGHEID TE AMSTERDAM.

HANDBOEK VOOR ARMBEZOEKERS

DOOR

Mr. C. W. DE VRIES.

Commies van Staat bij den Raad van State.
Secretaris van de Vereeniging „Armenzorg" te 's-Gravenhage.

~~~~~  
*Doe wel, maar . . . zie om.*  
~~~~~


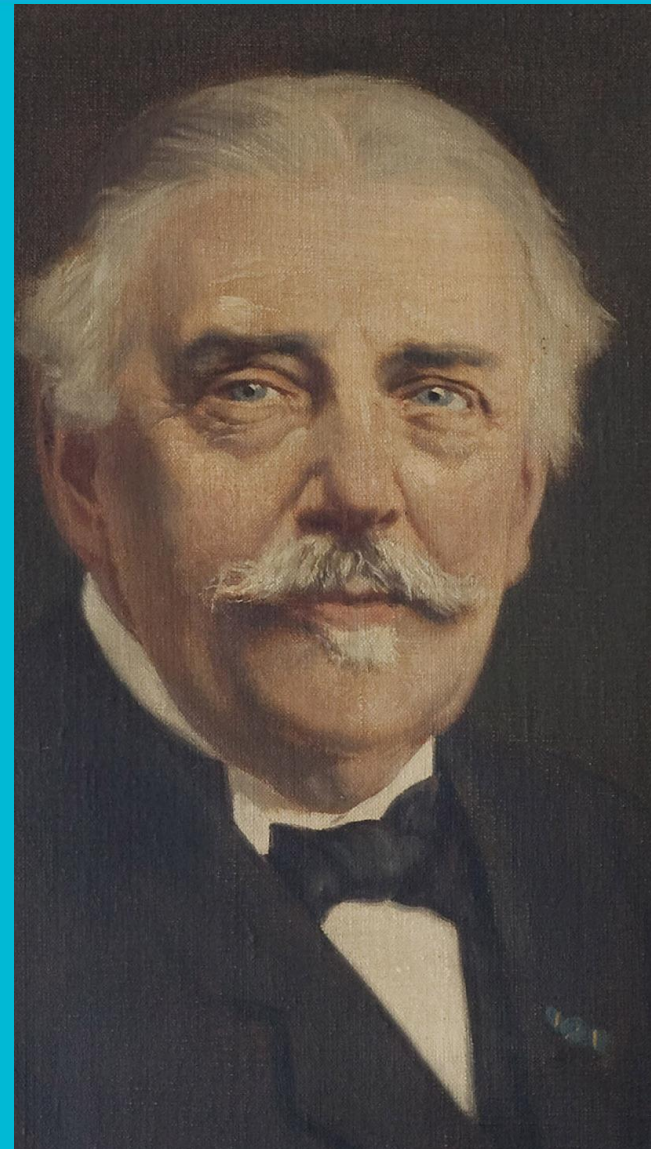
HAARLEM — H. D. TJEENK WILLINK & ZON
MEI 1916.

Samenwerken

**Onder meer met
Louis Blankenberg
mede-oprichter van de
Nederlandsche
Vereeniging voor
Armenzorg en
Weldadigheid (1908)**

Generatiegenoten 1

- Marie Muller-Lulofs behoort tot de generatie die tussen 1880 en 1914 in sociaal denken en sociaal werk een nieuwe koers uitzet: internationaal

Generatiegenoten 2

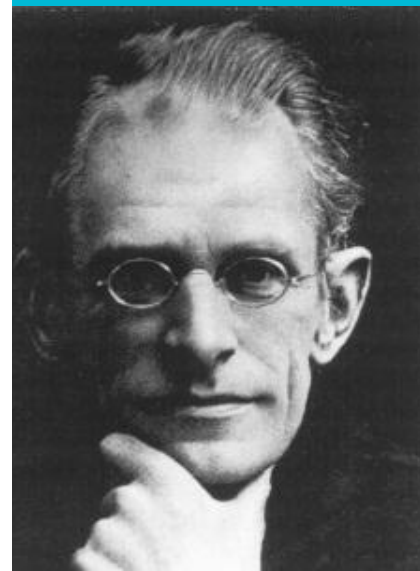
- In Nederland is zij een van de vrouwelijke pioniers

Generatiegenoten 3

- En ze kent de sociaal ingestelde mannen, ondernemers en politici (zelf is ze al over de 65 als ze voor het eerst mag stemmen)

Kabinet van de sociale rechtvaardigheid, 1897-1901

De droom:

- **‘Stelselmatige, theoretische en praktische vorming van hen die aan eenigen belangrijken taak van sociale arbeid zich willen wijden’.**

De school

- **1899: Opleidingsinrigting voor Sociale Arbeid te Amsterdam**
- **1906: omgedoopt tot School voor Maatschappelijk Werk**

Plan in 1898-1899 uitgebroed samen met

- **Helene Mercier**
- **Emilie Knappert**
- **Louise Went**
- **Arnold Kerdijk**
- **Willem Treub**
- **Jan Gunning**
- **Christian Janssen**

Vijf specialisaties

- **Armenzorg**
- **Toynbeewerk: club- en buurthuis**
- **Opzichterschap in fabrieken**
- **Opzichterschap voor arbeiderswoningen**
- **Zorg voor wezen en verstoten kinderen**

Definitie? Liever niet...

- De Amsterdamse School MW gaf geen vastomlijnde definitie van “Maatschappelijk Werk”.
- Het gaat over concrete zorgen, risico's, noden, rechten en behoeften en de vraag welke opleidingsinhoud daarbij hoort.

En Marie Muller-Lulofs?

- **Zij wist wat zij wilde.**
- **Soms ‘volslagen eenzaam’.**
- **Toen zij 95 was, sprak zij bij het 50jarig bestaan van haar school:**

- **Dank voor uw aandacht**